

PRIM'AWLA TAL-QORTI ĆIVILI

Onor. Imħallef Henri Mizzi

Illum 4 ta' Frar 2025

Rikors Ġuramentat Nru. 1/2023

George Mifsud u Mary Mifsud

v

Anthony Camilleri

Fil-qosor

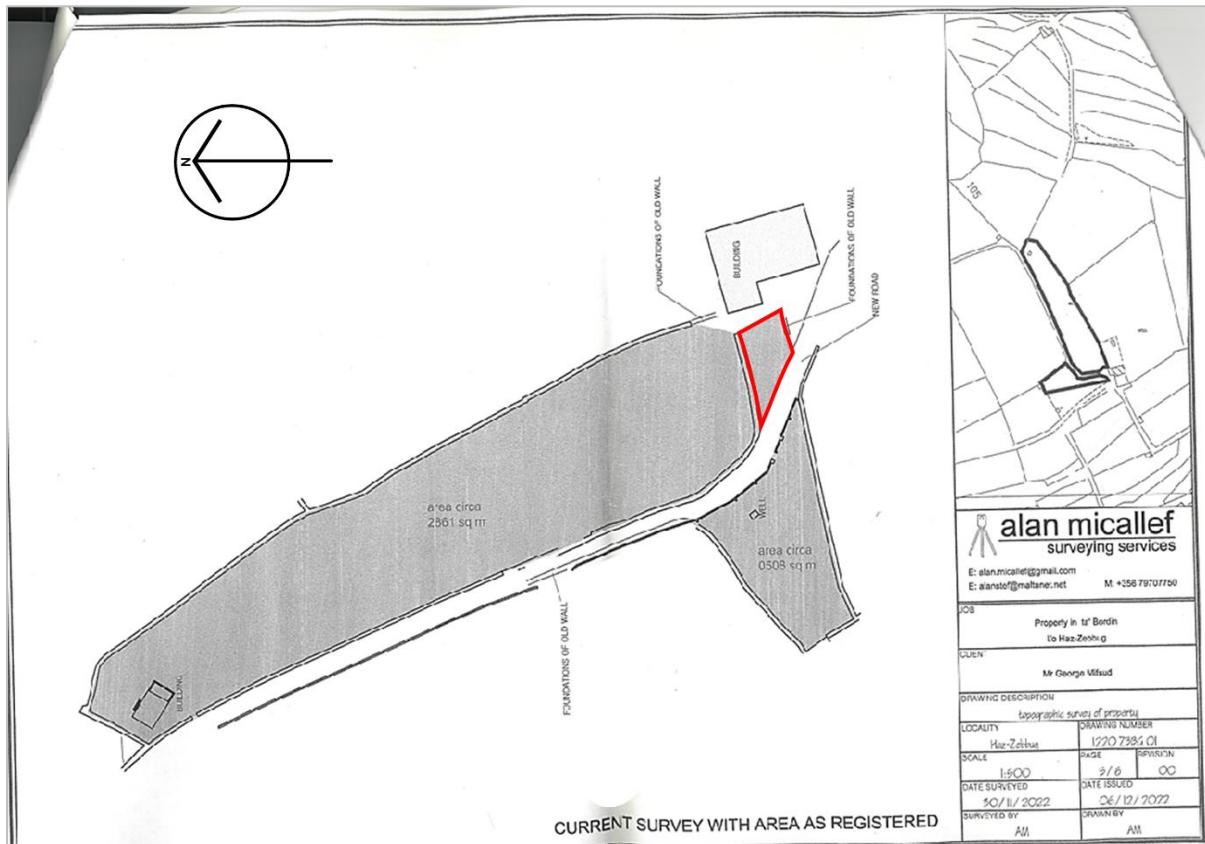
- Fl-2014, is-sinsjuri Mifsud xraw żewġ porzjonijiet art fil-limit ta' Haż-Żebbuġ, artijet li kienu ilhom jinħadmu mis-sur Mifsud u l-familjari tiegħi u għal għexieren ta' snin. Huma jgħidu li parti minn dawn l-artijiet hi llum okkupata, mingħajr dritt, mis-sur Camilleri u, għalhekk, qiegħdin jitlolbu dikjarazzjoni li m'għandu ebda titolu fuq il-biċċa art in-kwistjoni, u ordni konsegwenzjali għall-iżgħiġi tiegħi.
- Is-sur Camilleri ressaq difiżza¹ li fiha qal li (i) is-sinjuri Mifsud m'għandhomx interess ġuridiku fil-konfront tal-art indikata fid-diversi pjanti annessi mar-rikors ġuramentat għaliex il-kuntratt tal-akkwist tagħhom jirreferi għal biċċa art b'irjieħat differenti; (ii) fil-kuntratt tal-akkwist tas-sinjuri Mifsud, huma kienu eżentaw lin-nutar mill-eżami tat-titolu tal-art li xraw u, għalhekk, in-nutar aċċetta d-deskrizzjoni tal-art li nxrat mis-sinjuri

¹ Din il-kawża kienet tressqet b'talba li l-qorti tagħti sentenza b'dispensa ta' smiġħ; iżda din i-talba ġiet miċħuda: ara verbal tal-31 ta' Jannar 2023

Mifsud b'referenza għal pjanta annessa mal-kuntratt immarkata kif skorrettement mis-sinjuri Mifsud; u (iii) mingħajr preġudizzju u għal kull buon fini, hu proprietarju ta' medda art li tinkludi wkoll il-feles art in kwistjoni, fl-agħar ipotesi, b'titlu ta' preskrizzjoni akkwizittiva, liema art ilha okkupata minnu b'bona fidi, għaż-żmien kollu meħtieg skont il-ligi.²

L-art in kwistjoni

3. L-art li s-sinjuri Mifsud jgħidu li hi okkupata mingħajr titolu mis-sur Camilleri tidher bl-aħmar fuq il-pjanta li tidher hawn taħt.³ Is-sur Camilleri jgħid li l-art hi tiegħu. L-art indikata bl-aħmar sejra, minn issa 'l quddiem, tissejjah l-“Art in Kwistjoni”.

² Ara risposta ġuramentata, paġni 147 u 148

³ Din il-pjanta ttieħdet min-nota ta' osservazzjonijiet tas-sinjuri Mifsud u qiegħda tiġi riprodotta hawn għaliex turi sewwa l-art in kwistjoni. Din il-pjanta mhix meqjusa li għandha valur probatorju. Il-qorti tosserva li din il-pjanta tidher li hi l-istess pjanta li tinstab f'paġna 16, iżda dik il-pjanta ma hemmx indikata fiha l-Art in Kwistjoni bl-aħmar. Ukoll l-artijiet l-oħra huma hemm indikati bil-kulur roża.

Il-każ tas-sinjuri Mifsud

Il-kuntratt tal-2014

4. Is-sinjuri Mifsud jistrieħu fuq akkwist li għamlu b'kuntratt tas-27 ta' Ottubru 2014,⁴ u fuq il-provenjenza tal-art mixtrija b'dak il-kuntratt, li huma jgħidu tinkludi fiha l-Art in Kwistjoni. B'dak il-kuntatt huma xraw - mingħand Martin Debattista - żewġ porzjonijiet art deskritti hekk:

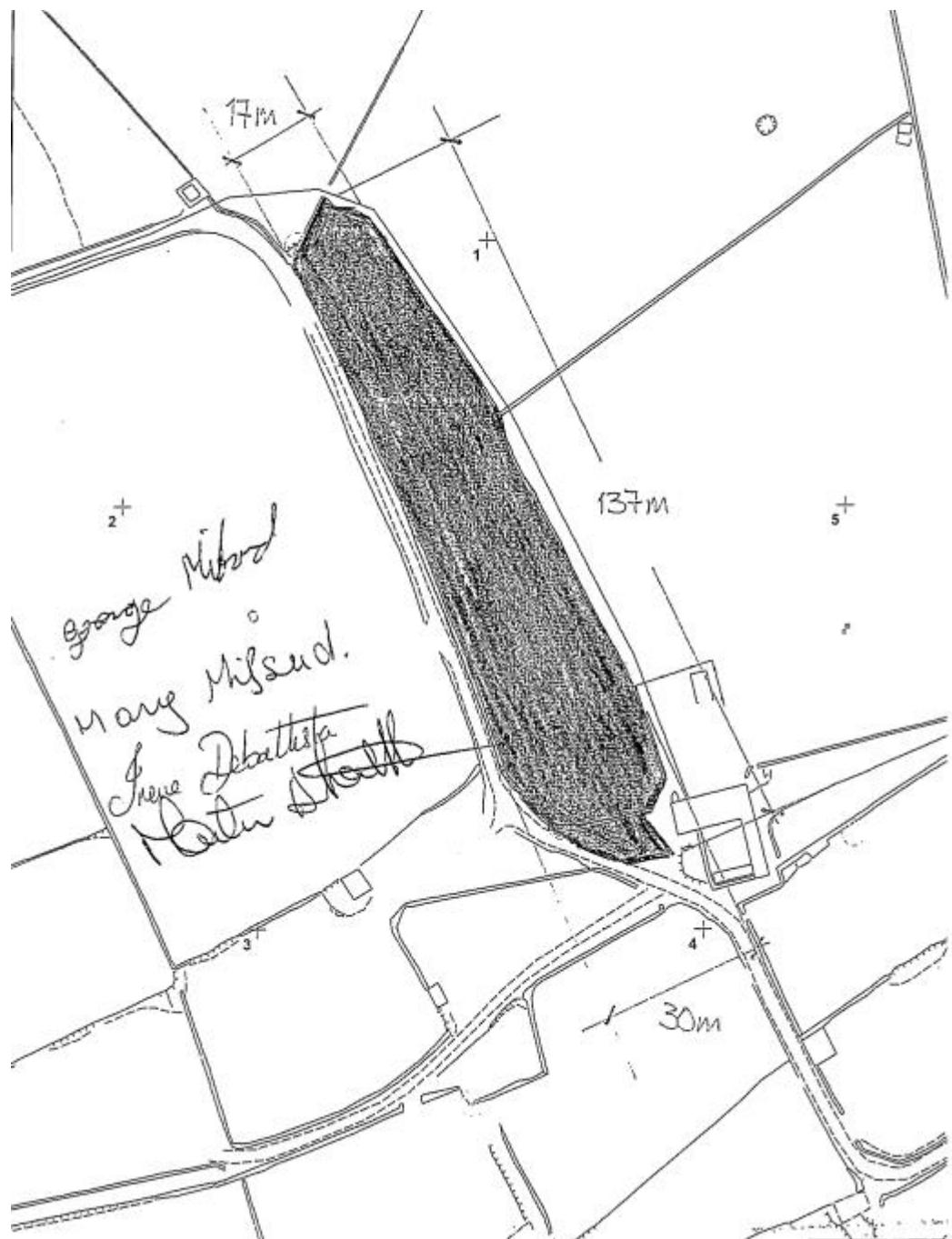
Zewg porzjonijiet ta' art formanti parti mill-ghalqa ta' Bordin gieli magħrufa bhala ta' Bondin fil-kuntrata ta' Bordin, limit ta' Haz-Zebbug, Malta (u limiti tas-Siggiewi) liema zewg porzjonijiet huma divizi minn sqaq imsejjah 'ta' Bordin', wahda tal-kejl ta' cirka elfejn, tmien mijha u erbgha u hamsin metru kwadru (2,854mk) kondinanti mil-Lvant u Nofsinhar mas-saq, u mit-tramuntanta in parti ma beni tal-eredi tas-Sacerdot Dun Filippo Bonnici u in parti ma' raba tal-eredi tal-Monsinjur Dun Isidoro Formosa jew l-aventi causa jew irrijeh verjuri u aktar precizi u l-porzjoni l-ohra li fiha bir tal-ilma hija tal-kejl superficjali ta' cirka erba' mijha u tlieta u disghin metru kwadru (493mk) konfinanti mil-Lvant mas-saq, min-Nofsinhar ma' beni tal-eredi tal-Markis Paolo Apap Bologna u mil-Punent ma' raba ta' Carmelo Chircop jew irrijeh verjuri u aktar precizi...

5. L-istess kuntratt jgħid li:

Għal kull buon fini wkoll site-plans li fuqha l-proprjetajiet in vendita fuq deskritti jinsabu markati bl-ahmar qed jigu hawn annessi bhala dokumenti ittri 'A' u 'B'.

⁴ Ara Dok A, paġni 5 sa 11

6. Il-pjanta bl-ittra A hi din:

7. L-Art in Ksistjoni hi inkluża fl-art indikata fil-pjanta hawn fuq.

8. Il-pjanta bl-ittra B hi din:

9. Fost affarrijiet oħra, il-kuntratt jgħid li l-artijiet kienu vakanti u li kienu gew akkwistati mill-vendit b'kuntratt tal-4 ta' Mejju 1973; u li n-nutar kien eżentat milli jeżamina t-titolu u milli jagħmel rapport dwar l-istess.

Il-kuntratt tal-1973

10. Kif issemmu, il-vendit fuq il-kuntratt tal-2014, is-sur Debattista, kien xtara l-artijiet li biegħ b'dak il-kuntratt b'kuntratt tal-4 ta' Mejju 1973. L-artijiet huma hemm deskritti hekk:

... zewg porzjonijiet ta' art formanti parti mill-ghalqa ta' Bondin fil-kuntrada ta' Bondin limiti ta' Haz Zebbug, Malta liema zewg porzjonijiet huma divisi bl-isqaq imsejjah 'ta' Bondi[n] wahda tal-kejl ta' zewg titmien, tliet sieghan u kejla konfinanti mil-lvant u nofsinhar mas-sqaq, u mit-tramuntana ma' bani tal-eredi tas-Sacerdot Dun Filippo Bonnici in parti u in parti ma' raba tal-eredi tal-Monsinjur Dun Isidoro Formosa u l-ohra li fiha bir, tal-ilma, hija tal-kejl superficjali ta' cirka tliet sieghan u zewg kejliet, konfinanti mil-lvant mas-sqaq, min-nofsinhar ma' beni tal-eredi tal-Markis Paolo Apap Bologna, mill-punent ma' raba ta' Carmelo Chircop ...⁵

11. Pjanti ma dan il-kuntratt ma jidhirx li kien hemm.

Il-kuntratt tal-1970 u d-diviżjoni tal-1928

12. Jidher li l-vendit fuq il-kuntratt tal-1973, Giuseppe Micallef, kien xtara l-art mingħand Salvatore Gambin permezz ta' kuntratt tat-18 ta' April 1970.⁶ It-titlu tas-sur Gambin jidher li jorigina minn diviżjoni fl-atti tan-nutar Dr Salvatore Borg tad-9 ta' Settembru 1928. F'dak l-att, d-deskrizzjoni hi din:⁷

... la clausura di terra ... in contrada ta Bordin ... e' formata di due porzioni disgiunte per mezzo di un Vicolo detto ta Bordin ... una della porzioni cioè la maggiore comprende una sola lenza ... dell'estensione superficiale di Tomola due, mondelli tre, e misura una.

Confina da levante e mezzodi con Vicolo detto ta Bordin, da ponente con beni di [...]⁸ e da tramontana in parte con beni del Sac. Don Filippo Bonnici ed in parte con beni del Rev.mo Can. Mons. Isidoro Formosa.

L'altra porzione cioè la minore comprende una lenza ... con pozzo di acqua piovana dell'estensione superficiale di mondelli tre, u misura due.

⁵ Ara Dok E, paġna 59

⁶ Ara Dok E, paġna 59

⁷ Ara Dok AC3, paġni, 190 – 240. L-estratti huma minn paġni 224 (fuq wara) u 225 (fuq wara ukoll). Dan il-kuntratt tressaq mill-konvenut.

⁸ Il-konfini f'dan il-punt tal-kuntratt fihom puntini. Għalhekk jidher li ma ngħatawx konfini mill-punent.

Questa porzione confina da levante col Vicolo ta Bordin , da mezzodi con beni del Marchese Sig.r Paolo Apap Bologna, da ponente con beni di Carmelo [-]⁹ e ta Tramontana in parte con gli stessi beni di Carmelo ... ed in parte col Vicolo detto ta' Bordin.

13. Pjanti ma din id-diviżjoni ma jidhix li kien hemm.

Sfond tal-kuntratt tal-2014 u l-bidla fil-konfigurazzjoni tal-isqaq

14. Is-sur Mifsud jgħid li qabel ma daħal għall-kuntratt tal-2014 hu u l-familja tiegħu kien ilhom jaħdmu l-art li xtraw għal ħafna snin.¹⁰ Jgħid ukoll li għalkemm is-sur Debattista (is-sid li mingħandu kienet imqabbla l-art, u l-bejjiegħ fuq il-kuntratt tal-2014) kien ġie avviċinat mis-sur Camilleri, li ried jakkwista l-art, is-sur Debattista għażel li jbiegħha lilu u lil martu.
15. Jgħid ukoll li '[s]nin ilu din il-parti [l-Art in kwistjoni] kienet tagħmel parti mill-għalqa ż-żgħira u kienet tinħad dem ukoll mill-familja tiegħi.' Dan il-punt jiispjegah ftit aħjar meta xehed, imsejjah mill-konvenut, fit-13 ta' Frar 2024. Il-punt hu indirizzat ukoll fin-nota ta' osservazzjonijiet tas-sinjuri Mifsud b'dan il-mod:

Jidher illi fiż-żmien, qabel is-sena elfejn u tnejn (2002), l-art in kwistjoni kienet tifforma parti mill-porzjon iż-żgħir tal-art (immarkat 'B' f'Figura 2), mhux mill-porzjon il-kbir tal-art (immarkat 'A' f'Figura 2) li tifforma parti minnu llum, allura kienet għalqa li tasal kważi sal-barumbara bl-isqaq imsejjah ta' Bordin kien idur magħha.

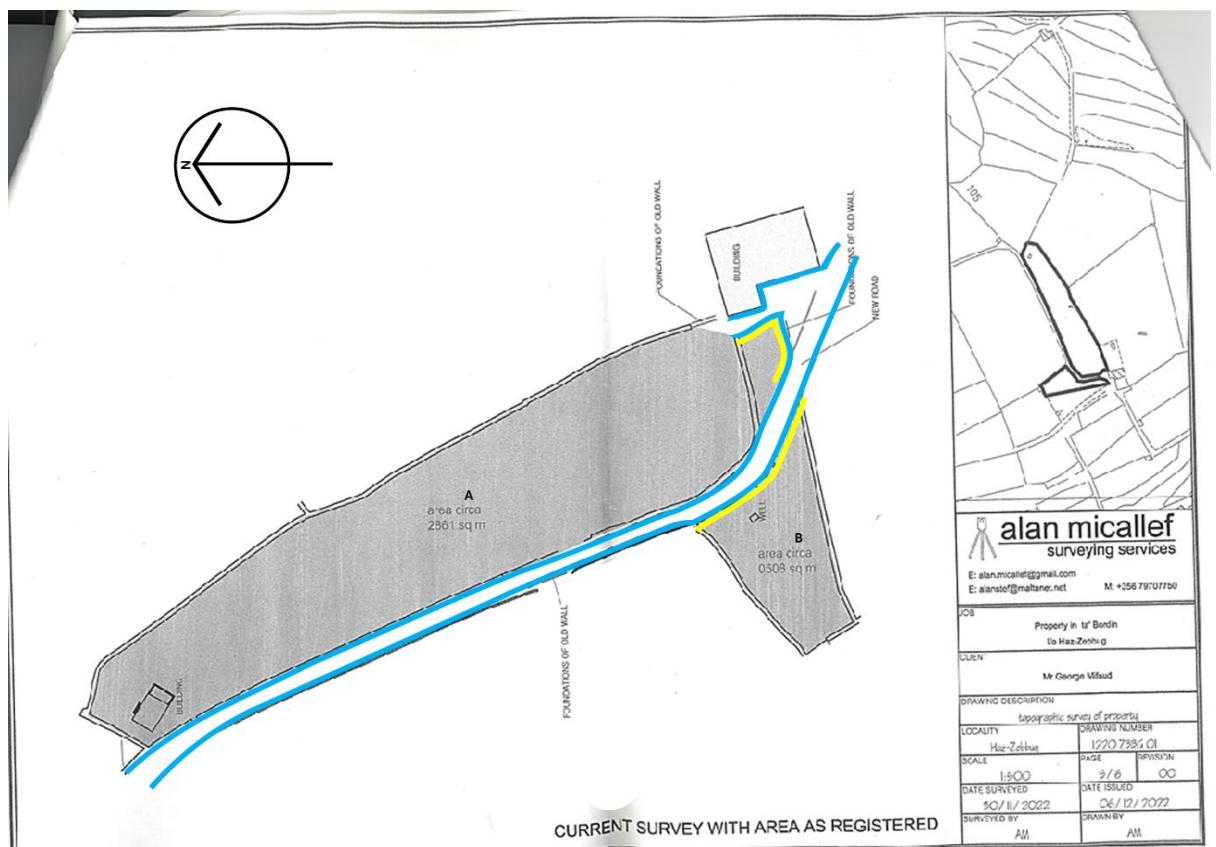
Illi dan jidher čar minn pjanta misjub f'paġna 6 tas-survey tal-art (*ippreżentat mar-rikors promotur, immarkat Dok. B*) fejn turi ż-żewġ porzjonijiet tal-art kif kien ffurmati qabel, liema pjanta qed tkun riprodotta hawn taħt f'Figura 3. Għal fini ta' carezza iż-żewġ porzjonijiet ta' art qed ikunu immarkati b'burdura bil-kulur aħdar, flimkien mal-formazzjoni passata tal-isqaq ta' Bordin, immarkat bil-kulur roża, u l-konfini tal-istess artijiet mal-isqaq ta' Bordin, liema konfini huma mmarkati bil-kulur isfar.¹¹

⁹ Il-kuntratt jidher li hu nieqes il-kunjom tal-imsemmi Carmelo.

¹⁰ Fir-rikors ġuramentat jissemmew 45 sena, imma dan ma ġiex ripetut fl-affidavit tas-sur Mifsud: ara paġni 140 – 141

¹¹ Nota tal-osservazzjonijiet tas-sinjuri Mifsud, paġna 264

16. Din hi Figura 2 li tisemma' fil-paragrafi li għadhom kif ġew riprodotti:

17. U din hi Figura 3:

Il-każ tas-sur Camilleri

18. Kif rajna, is-sur Camilleri jghid li s-sinjuri Mifsud m'għandhomx interess ġuridiku fl-Art in Kwistjoni; li l-pjanti mal-kuntatt tal-2014 huma ħażiena; u li hu għandu titolu jew, fl-agħar ipotesi għaliex, hu akkwista l-art bil-preskriżżej akkwiżittiva.
19. Fl-affidavit tiegħi,¹² is-sur Camilleri jghid li hu s-sid ta' diversi biċċiet art li jinsabu fit-territorju magħruf bħala ta' Bordin; li hu kien għamel kawża ta' spoll kontra s-sinjuri Mifsud fir-rigward tal-Art in Kwistjoni, kawża li rebaħha kemm quddiem din il-qorti u kif ukoll quddiem il-Qorti tal-Appell; li l-pjanti mal-kuntratt tal-2014 qatt ma kienu f'xi kuntratt imsemmija fil-provenjenza tal-art li xraw is-sinjuri Mifsud; li n-nutar ġie eżentat

¹² Paġni 181 – 182

mir-ričerki u għalhekk is-sinjuri Mifsud ma jistgħux jippretendu li l-kuntratt hu prova ċara tat-titolu tagħhom; u li

d-deskrizzjoni tal-art li suppost xtara George Mifsud indikata fil-pjanta “A” mhix dik li hemm deskritta kemm fl-istess kuntratt kif ukoll kif dejjem giet deskritta fil-kuntratt ta’ qabel. Dan ghaliex fil-kuntratti l-art tissemma li hija konfinata mill-Lvant u Nofsinhar mal-isqaq magħruf bhala “Ta’ Bordin, mentri l-isqaq filfatt jinsab mal-Punent tal-art.

Din id-deskrizzjoni tinstab f’kull kuntratt sakemm wasal ghall-kuntratt tan-Nutar Jurgen Galea, u għalhekk jidher li dan ma sarx bi zball izda li in-Nutar segwa kelma b’kelma id-deskrizzjoni li sab.¹³

20. Waqt il-kontro-eżami tiegħu,¹⁴ is-sur Camilleri (i) ċaħad li l-isqaq kellu, fi żmien, konfigurazzjoni differenti;¹⁵ (ii) qal li proprjetajiet fl-inħawi ilhom għandu mill-bidu tas-snin 2000;¹⁶ (iii) li jidhol għal artijiet oħra tiegħu fl-inħawi mill-Art in Kwistjoni;¹⁷ (iv) li l-Art in Kwistjoni hi tiegħu;¹⁸ (iv) li l-Art in Kwistjoni saret tiegħu għaliex xtraha bħala parti minn għalqa kbira, li nxtrat minnu mingħand is-sidien Zampa, Frank Zampa, li kien xehed fil-kawża tal-ispoll;¹⁹ u (v) li l-uniku bir li hemm jinstab fuq il-biċċa art iż-żgħira mixtriha mis-sinjur Mifsud.²⁰
21. Fin-nota ta’ sottomissjonijiet tiegħu, is-sur Camilleri jgħid li l-grad tal-prova meħtieġa f’kawża bħal din hi dik li tissejjaħ *probatio diabolica*, jew prova tant diffiċli li hi magħrufa bħala djabolika. Jistrieh fuq ġurisprudenza li tgħid li l-prova li jrid iressaq l-attur trid tkun ‘kompleta, konklusiva, b’mod li kwalunkwe dubju, anke l-icken, għandu jmur favur il-possessur konvenut;²¹ u jgħid li s-sinjuri Mifsud ma rnexxilhomx jilħqu dan il-grad. Dan għaliex

l-art li għaliha ssir referenza fil-kuntratt ta’ akkwist tal-atturi fl-atti tan-Nutar George sive Jurgen Galea, mhjiex dik li fir-rigward tagħha l-atturi qegħdin jirrikjamaw it-titolu tagħha, u li l-esponent ilu zmien twil jipposjedi u juza bhalikieku tieghu.²²

¹³ Paġna 182

¹⁴ Is-sur Camilleri xehed ukoll dwar kwistjonijiet ta’ pussess, li ma tqiesux wisq rilevanti f’dan il-kuntest.

¹⁵ Paġna 246

¹⁶ Paġna 247

¹⁷ Paġni 247 – 249; u paġni 251 - 253

¹⁸ Paġni 249 - 250

¹⁹ Paġna 250

²⁰ Paġni 256 – 257; ara ukoll Dok JG1, paġna 185

²¹ Ara, per eżempju, *Wisq Rev. Kan. Giuseppe Cassar noe -vs- Emmanuele Barbara et*, Qorti ta’ l-Appell, 7 ta’ Ottubru 1980. Ara ukoll 745/1989 *Apap Bologna Sciberras d’Amico Inguanez v Sammut*, deċ. 28 ta’ Marzu 2003 u l-ġurisprudenza hemm imsemmija.

²² Nota ta’ osservazzjonijiet tas-sur Camilleri, para. 17, paġna 280

L-analizi tal-qorti

Il-ligi

22. It-teżi tas-sur Camilleri dwar il-prova meħtiega f'kawži bħal din tidher li tirrifletti l-ħsieb tal-ġurista F. Laurent.²³ Laurent kien tal-fehma li attur li jgħid li għandu titolu derivattiv (titolu mhux originali)²⁴ irid jagħmel prova assoluta u mhux relattiva; jiġifieri mhux biżżejjed li juri li għandu titolu aħjar minn dak tal-konvenut. Dan sostnih għaliex, għall-kuntrarju tal-ligi kif kienet fi żmien ir-Rumani u anki kif kienet fi Franza qabel ma ġie promulgat il-Kodiċi ta' Napuljun, dak il-Kodiċi ma kienx jaħseb għal ebda eżenzjoni jew deroga, fir-rigward tal-azzjoni rivendikatorja, għar-regola ġenerali fl-artikolu 1315 li kien jgħid hekk.²⁵

Celui qui réclame l'exécution d'une obligation doit la prouver.

Réciproquement, celui qui se prétend libéré, doit justifier le paiement ou le fait qui a produit l'extinction de son obligation.

23. Skont l-awtur Pacifici Mazzoni, il-fehma ta' Laurent ma kienitx dik prevalent fost l-awturi u anki fil-ġurisprudenza: il-fehma prevalent kienet is-segwenti -

Ma una prova così rigorosa si concilia difficilmente con le esigenze pratiche; tantochè fu detta *probatio diabolica*; d'altra parte sembra che, giusta lo spirito di equità che informa la nostra legislazione, non possa pretendersi dall'attore, che la prova di un diritto migliore o più probabile di quello del reo convenuto.²⁶

²³ F. Laurent, *Principii di Diritto Civile*, Volum 6, para. 169 *et seq.* Issa biex wieħed ikun ġust mal-awtur, wieħed irid jirrikonoxxi li hu kien konxju tad-diffikultajiet biex issir il-prova tat-titolu skont it-teżi tiegħu u acċetta li kien hemm il-ħtiega li dawn id-diffikultajiet kellhom jiġi indirizzati. B'danakollu, il-fehma tiegħu kienet li din kienet kwistjoni li kelli jindirizzha l-leġislatur: "Da quando in qua le esigenze della pratica hanno la potenza di derogare a testi di legge? Si aggiunge 'che sembra, al punto di vista dell'*equità*, non potersi reclamare del rivendicante che la pruova di un *diritto migliore* o più probabile di quello del convenuto'. Non rinviiamo l'*equità* con le *esigenze della pratica* al legislatore; egli solo può darvi ascolto, l'interprete e incatenato dai testi e dai principî da essi formulati. Ecco perchè noi ricusiamo altresì in quest materia l'autorità di Pothier ..." (para. 169)

²⁴ Ara 548/2003, *Xuereb et v Aquilina et*, PA, dec. 9 ta' Marzu 2011

²⁵ Laurent jiċċara li, fil-fehma tieħu, dan mhux għaliex il-pussessur jgawdi preżunzjoni: "Vi è una legge la quale dichiari che il possessore si *presume* proprietario, e che questa presunzione prevale se il rivendicante no fa la pruova contraria? No, e ciò è decisivo." *Op. Cit.*, para. 160

²⁶ E. Pacifici Mazzoni, *Istituzioni di Diritto Civile Italiano*, Libro II, pagna 42

24. U minn dan il-principju gew misluta dawn li jsejhilhom korollari tagħha:

1. Quando l'attore produce un titolo traslativo di proprietà consentito a suo favore, e il reo convenuto non ne produce alcuno, deve ritenersi che quegli abbia provato sufficientemente il suo diritto di proprietà; purché il suo titolo sia anteriore al possesso del reo convenuto ...²⁷
 2. Quando ambedue i litiganti producono titoli traslativi di proprietà e questi emanano dalla stessa persona, la preferenza è regolata dall'anteriorità della trascrizione, o, secondo casi, dei titoli stessi ...²⁸
 3. Quando l'attore non produce alcun titolo a sostegno della sua dimanda, e invoca soltanto atti antichi di possesso, o presunzioni, la presunzione di proprietà derivante da un possesso esclusivo e ben determinato del reo convenuto deve prevalere, per quanto possano esser gravi le circostanze di fatto militanti a favore dell'attore ...²⁹
25. Kif jgħid is-sur Camilleri, hemm varji stqarrijiet fil-ġurisprudenza tagħna li jindikaw xaqliba lejn il-veduta tal-Laurent, tant li anki dubju ċkejken għandu jwassal biex ir-rivendikant jitlef il-kawża: il-ligi trid, skont dan il-ħsieb, iċ-ċertezza.³⁰
26. Taqbel jew ma taqbilx miegħu, ir-raġunament tal-Laurent hu čar: fil-fehma tiegħu il-Kodiċi jitlob prova mill-attur u dik il-prova, skont is-sistema Franciżza, ta' l-anqas kif jifimha hu, trid tkun certa. Il-raġunament ta' dawk li ma jaqblux hu ukoll čar. Huma jgħidu, in effett, li d-dispożizzjoni li trid il-prova m'għandhiex tīgħi interpretata daqshekk rigorożżament fil-każ tal-azzjoni in kwistjoni, għaliex dak la hu prattiku u lanqas ekwu.
27. Ir-raġunament li wassal lill-qrati tagħna biex, ġafna drabi, ġadu l-veduta li ġadu mhux čar. Filwaqt li, kif rajna, jingħad fihom li l-prova trid tkun kompleta, konklussiva u mingħajr l-iċċen dubju, il-baži ta' dan is-sejbien mhux artikolat. Hu ukoll possibbli li marru lil hinn minn dak li jgħid il-Laurent, għaliex ma tidħirx li hemm, fid-duttrina tiegħu, stqarrija li l-prova tat-titolu trid tmur lil hinn minn kull dubju. Li kieku kien hekk, il-prova kien ikollha tissejja ġi imposibbli, mhux djabolika.

²⁷ *Ibid.*

²⁸ E. Pacifici Mazzoni, *Istituzioni di Diritto Civile Italiano*, Libro II, paġna 43

²⁹ *Ibid.*

³⁰ Iżda, skont xi sentenzi, fejn ikun impossibbli li jintwera titolu originali (jew tal-attur jew ta' xi awtur tiegħu), allura l-attur jista' juri titolu aħjar, u dan billi jaġixxi bl-*actio publiciana*, anki jekk fil-qafas ta' azzjoni bħal din. Dan hu partikolarment il-każ, imma milli jidher mhux dejjem il-każ, meta l-konvenut jiddefendi ruħu billi jgħid li għandu titolu: ara 548/2003, *Xuereb et v'Aquilina et*, PA, deċ. 9 ta' Marzu 2011.

28. Aħna m'għandniex artikolu ekwivalenti għall-artikolu 1315 tal-Kodiċi ta' Napuljun fil-Kap. 16,³¹ li jidher li hu l-baži li fuqu jistieħ il-Laurent; u li għalihi awturi oħra jaraw li għandha ssir ecċeżżjoni. Għalina, din mhix kwistjoni sostantiva, iżda proċedurali. Japplika l-artikolu 562 tal-Kap. 12, li jgħid li l-obbligu tal-prova ta' fatt imiss dejjem lil min jallegah. Imma - sakemm il-liġi ma tridx grad ogħla - dan l-obbligu jiġi soddisfatt skont il-grad tal-prova f'kull kawża ċivili: jiġifieri fuq il-bilanċ tal-probabilitajiet, jew il-preponderanza tal-provi. Ma hemm ebda dispożizzjoni li trid grad tal-prova ogħla għall-azzjoni rivendikatorja, wisq anqas grad li ma jeżisti fl-ebda kamp tad-dritt, lanqas dak tal-dritt kriminali.
29. Għalhekk, b'applikazzjoni ta' l-istess logika legali li hi l-baži tal-argument tal-Laurent firrigward tal-liġi Franċiża meta kien qiegħed jikteb (čioè li fejn il-liġi ma tiddiġi tħalli), mhux leċitu għall-qrati li jiddiġi tħalli, għandna naslu għall-konklużjoni li, fil-liġi tagħna, fil-kwistjoni proċedurali tal-grad ta' prova li jrid jilhaq l-attur f'kawża rivendikatorja, jaġġi l-grad normali fil-kamp ċivili, għaliex ma hemm l-ebda liġi li trid grad ogħla, wisq anqas grad ta' certezza.³² Dan għandu jkun indipendentement minn kif jiddefendi ruħu l-konvenut.
30. Issa għandha jew m'għandiex raġun il-qorti dwar sitwazzjoni fejn konvenut jistieħ fuq il-pussess, il-ġurisprudenza tagħna ġa tirrikonoxxi li ħafna jiddependi mill-pożizzjoni li jieħu l-konvenut f'kawża bħal din. Jekk il-prova meħtieġa hi, fil-principju, dik djabolika (jew agħar minn hekk), il-konvenut jista' jkun jaqbillu, kif jgħid il-Laurent, li jibqa' sieket:
- Finchē [l'attore] non fornisce questa pruova, il convenuto nulla ha a provare, ei può serbare il silenzio, e trionferà nella lite sol perchè il rivendicante non avrà prouvato ch'egli è proprietario.³³
31. Iżda jekk il-konvenut iressaq difiżza mibnija fuq allegazzjoni ta' titolu - derivattiv jew originali - allura l-artikolu 562 tal-Kap. 12 japplika għalihi ukoll; u f'tali każ il-kwistjoni

³¹ Minflok, l-artikolu fil-Kodiċi tagħna li jista' jitqies li jikkorispondi, in kwantu biss fejn jinstab, għall-artikolu 1315 fil-Kodiċi ta' Napuljun, hu l-artikolu 1232(1) tal-Kap. 16, li jgħid li meta hu meħtieġ mil-liġi li l-obbligazzjoni jew it-tmien tagħha jidħru minn att pubbliku jew minn kitba privata, il-prova tal-obbligazzjoni jew tat-tmien tagħha tista' ssir b'xhieda jew f'mezzi oħra magħrufin mill-Kap. 12.

³² Dan appartu l-konsiderazzjoni li l-veduta tal-Laurent setgħet ma kienitx l-ahjar waħda, fi kwalunkwe każ, dwar il-Kodiċi ta' Napuljun. Kif rajna, ma tidħiġ li kienet l-iċċi waħda prevalent, b'awturi bhall-Pothier u Aubry et Rau jieħdu veduta opposta. Però dan id-dibattit, għalkemm akademikament interessanti, forsi hu kemxejn irrilevanti għaliex, kif suggierit hawn fuq, il-punt hu wieħed dwar tal-grad tal-prova meħtieġa, u l-liġi tagħna dwar dan l-aspett, ispirata mit-tradizzjoni Ingliżja, tidher li, possibilment, hi differenti minn dik kienet fi Franzia.

³³ F. Laurent, *loc. Cit.*, para. 160

dottrinali diskussa iktar ‘l fuq tista’ anki titqies li mhix ta’ importanza, għaliex bid-difiża tiegħu jkun biddel kif għandhom jitqiesu l-provi.³⁴

32. Irid jitqies ukoll li l-ligi proċedurali ma baqgħetx kif kienet fis-seklu dsatax: jiġifieri, tali li l-konvenut seta’ jiddefendi ruħu billi jibqa’ sieket dwar il-fatti. Mill-1934,³⁵ konvenut sar obbligat li, jekk iressaq risposta, din trid tkun fiha mhux biss l-eċċeżżjonijiet li jidhirlu li għandu jressaq (fejn għandu għażla dwar x’linja ta’ difiża jieħu), imma dikjarazzjoni ġuramentata dwar il-fatti, li fiha jrid jagħti l-pożizzjoni tiegħu billi jiċħad, jammetti jew jispjega l-pożizzjoni tiegħu fir-rigward ta’ dak allegat mill-attur.

L-applikazzjoni tal-ligi għall-fatti

33. Kif rajna, is-sur Camilleri m’għażilx li jibqa’ sieket. Però fl-istess nifs, jippretendi li hu m’għandu bżonn iressaq l-ebda prova, mentri li s-sinjuri Mifsud għandhom mhux biss iressqu prova tat-titolu tagħhom, imma li tali titolu irid ikun wieħed perfett.
34. Iżda, la darba s-sur Camilleri għażel, permezz tat-tielet eċċeżżjoni,³⁶ li jallega li għandu titolu fuq l-Art in Kwistjoni, allura hu qiegħed lilu nnifsu ta’ l-anqas fl-istess pożizzjoni tas-sinjuri Mifsud; b’mod li l-eżerċizzju li trid tagħmel il-qorti jsir, jekk mhux dejjem hu, dak li tqies min mill-partijiet għandu l-ahjar pretensjoni fuq l-Art in Kwistjoni. Jingħad ukoll li, bid-difiża li ressaq, il-pożizzjoni tista’ forsi tkun agħar minn hekk, jekk wieħed kellu jsegwi dak li ngħad fis-sentenza f’*Giuseppi Abela v/John Zammit*.³⁷ Fiha ntqal hekk:

...għall-azzjoni in rivendika ... l-konvenut jiista’ jopponi eċċeżżjonijiet moltepliċi ... il-Qorti ... thoss li għall-finijiet tar-regolament tal-provi u min għandu jagħmilhom huma importanti li jiġi valjat u eżaminat l-attegħġġament defensjonali prexelt mill-konvenut; l-ghaliex, jekk l-istess čitat jagħżel spontaneamente li għall-azzjoni attrici jeċċepixxi d-dritt ta’ proprjetà, huwa jkun qiegħed impliċitament jirrikonoxxi d-dominju jew titolu tal-attur, iż-żda jkun qiegħed jgħid li t-titolu tiegħu huwa iktar validu, u kwindi, skont ir-regoli probatorji, ‘reus in excipiendo fit actor’, din id-difiża timporta li l-konvenut jgħaddi għall-provi tat-titolu tiegħu, u jekk ma jirnexx fil-meritu, ikollha tipprevali l-massima ‘melius est non habere titulum quam habere vitiosum’. Mill-banda l-ohra, jekk il-konvenut jittrinċera ruħu wara l-barriera tal-pussess, ikun jinkombi lill-attur li jipprova d-dominju tiegħu; u l-

³⁴ Jew, kif jitqies ukoll, ikun biddel in-natura tal-kawża għall-*actio publiciana*: ara 548/2003, *Xuereb et v/Aquilina et*, PA, deċ. 9 ta’ Marzu 2011. Fil-fehma tal-qorti dan kien mezz kif il-qrat sabu s-soluzzjoni prattika għall-problema li ħalqu huma stess. Ikun ahjar, fil-fehma tal-qorti, jekk tiġi addottata interpretazzjoni iktar ibbażata fuq id-dritt proċedurali tagħna, li tagħti ukoll soluzzjoni prattika għal kull każ, u li ma tiddependix fuq kif iġib ruħu l-konvenut.

³⁵ L-obbligu li l-konvenut jressaq il-verżjoni tiegħu tal-fatti dahal biss bl-emendi għall-Kap. 12 magħmula permezz tal-Ordinanza XXXI tal-1934.

³⁶ Paġna 148

³⁷ Kollezz. Vol. XLVI.I.619 (16 ta’ Mejju 1962)

konvenut, anki jekk ma jiġġustifikax it-titolu tal-pussess, imma jiddomostra l-mankanza ta' dritt tal-attur, għandu jissuccċiedi fl-eċċeżzjoni;

35. Is-sur Camilleri jista' jgħid, b'ċerta forza, li l-inferenza f'*Giuseppi Abela v John Zammit* li allegazzjoni ta' titolu min-naħha ta' konvenut tfisser, impliċitament, rikonoxximent tat-titolu tal-attur m'għandux mis-sewwa, jew ta' l-anqas mhux dejjem jaapplika; u li żgur ma jaapplikax f'dan il-każ. Dan ġħaliex, kif firriżulta mill-eċċeżzjonijiet l-oħra tiegħu, hu espliċitament ma jaċċettax li s-sinjuri Mifsud għandhom titolu. Imma dan l-argument ma tantx jgħinu. Jibqa' li, ġħaliex ma straħx fuq il-pussess u għażel li jallega titolu – riżultanti jew minn akkwist jew, fl-agħar ipotesi, bi preskrizzjoni – hu jrid jagħmel il-prova tiegħu; u billi l-qorti għandha quddiemha żewġ partijiet li għandhom pretensjoni ta' titolu fuq l-art, ikollha bilfors tara min minnhom għandu l-ahjar pretensjoni, u mhux, kif jgħid is-sur Camilleri, tara jekk is-sinjuri Mifsud issodisfawx il-*probatio diabolica* (dejjem jekk dik hi l-prova li trid titressaq fejn il-konvenut jistieħ fuq il-pussess).
36. Dan l-eżerċizzju mhuwiex wieħed diffiċli f'dan il-każ. Il-provi jwasslu għal dawn il-konklużjonijiet čari: (i) li s-sur Camilleri ma għandux titolu ta' akkwist li jkopri l-Art in Kwistjoni; (ii) li s-sur Camilleri ma setax jiipreskrivi ġħaliex, jekk il-perjodu hu dak ta' għaxar snin, m'għandux titolu; u jekk hu ta' tletin sena, il-pussess tiegħu ma jmurx daqshekk; u (iii) li l-provi fil-process juru li s-sinjuri Mifsud probabbilment akkwistaw l-Art in Kwistjoni bil-kuntratt tal-2014, u li l-art probabbilment kienet ilha f'idejn l-awturi tagħhom mill-1928.³⁸
37. Nibdew bit-titolu li jippretendi li għandu s-sur Camilleri. Fl-eċċeżzjonijiet hu jgħid, primarjament, li ‘hu proprjetarju ta’ medda art li tinkludi wkoll’ l-Art in Kwistjoni. F’dak id-dokument ma jagħti ebda spjegazzjoni dwar kif sar proprjetarju tal-art li suppost tinkludi l-Art in Kwistjoni; u ma ressaq ebda dokument li fuqu jibbaża dan it-titolu. Lanqas ma ppreżenta ebda dokument tul il-process tal-ġbir tal-provi ħlief - jekk wieħed iqisu dokument - kopja tax-xhieda li ta’ ċertu Frank Zampa fil-kawża ta’ spoll; xhieda li niġu ġħaliha ‘l quddiem. Fl-affidavit tiegħu, is-sur Camilleri mkien ma jgħid li l-Art in Kwistjoni hi tiegħu, u lanqas ma jirreferi għal xi att, jew mezz ieħor, kif l-Art in Kwistjoni saret tiegħu. Jghid biss li l-‘feles art ... ilha hafna fil-pussess tieghi'.³⁹ Iżda, waqt il-kontro-

³⁸ Dawn il-provi ma ressquhomx kollha s-sinjuri Mifsud. Il-kuntratt ta’ diviżjoni tal-1928 ressqu s-sur Camilleri.

³⁹ Paġna 181

eżami tiegħu qal (i) li l-Art in Kwistjoni hi tiegħu; u (ii) li ġiet għandu għaliex xtraha mingħand Frank Zampa:

Il-Qorti: Okay, mela ix-xhud qiegħed jgħid illi dik il-parti ta' fuq il-pjanta JG1 [paġna 183] li hija mmarkata b'outline iswed hija art, tiegħek dik?

Ix-xhud: Tiegħi.⁴⁰

38. Immedjatament wara, l-avukat tas-sinjuri Mifsud indirizza l-kwistjoni fid-dawl ta' dak li kien qal is-sur Camilleri fl-affidavit tiegħu:

L-Avukat: Għidtilna li biċċa żgħira jekk forsi nista' nieħu spunt hija tiegħek umbagħad fil-affidavit ghidilna li għandek il-pussess tagħha, liema l-vera li hija tiegħek?, jew għandek il-pussess tagħha?

Ix-xhud: Le tiegħi.⁴¹

39. Dan wassal għall-kwistjoni tal-provenjenza:

L-Avukat: Tiegħek, u kif ġiet tiegħek?

Ix-xhud: Dik parti milli xtrajt l-għalqa l-kbira, dik parti mil-għalqa l-kbira

L-Avukat: U minn fejn toħroġ din?

Ix-xhud: Mill-kuntratt li xtrajt mingħand is-sidien Zampa, Frank Zampa xehed fil-kawża l-oħra, minn hemm toħroġ.

L-Avukat: Minn hemm toħroġ

Ix-xhud: Parti minn dak it-teritorju⁴²

40. Iżda, kif rajna, dan il-kuntratt, jekk jeżisti, ma tressaqx. Lanqas tressaq is-sur Zampa, anki jekk ix-xhieda tiegħu ma kienitx tkun l-aqwa prova. Ukoll kif rajna, tressqet kopja tax-xhieda li kien ta s-sur Zampa fil-kawża ta' spoll.⁴³ Għar-raġuni li għadha kif ingħatat, il-qorti ma tistax tqis dik ix-xhieda bħala prova tat-titolu li jipprendi s-sur Camilleri, imma li kieku setgħet tqisha, kienet tasal għall-konklużjoni li s-sur Zampa ma biegħi ebda art lis-sur Camilleri, għaliex skont dik ix-xhieda hu kien biegħi art fl-inħawi lil certu sur Polidano, u mhux lis-sur Camilleri.⁴⁴

⁴⁰ Paġni 249 - 250

⁴¹ Paġna 250

⁴² *Ibid.*

⁴³ Paġni 153 - 156

⁴⁴ Ara paġna 156

41. Il-konklużjoni ma tistax tkun ħlief waħda: li s-sur Camilleri ma ressaq ebda prova li għandu titolu li juri li akkwista l-Art in Kwistjoni.
42. Jekk induru issa għall-allegazzjoni sussidjarja ta' akkwist bil-mogħdija taż-żmien, insibu li fl-eċċeżżjonijiet jgħid li hu proprjetarju tal-Art in Kwisjoni ‘fl-agħar ipotesi, b’titolu ta’ preskrizzjoni akkwizitiva, liema art ilha okkupata minnu *in buona fede*, ghaz-zmien kollu mehtieg skont il-ligi’.⁴⁵
43. Kif imfissra, din donnha hi riferenza għall-preskrizzjoni akkwiżittiva ta’ għaxar snin,⁴⁶ li trid kemm titolu u kif ukoll il-bona fidi. Jekk inhu hekk, allura din l-eċċeżżjoni ma tistax tirnexxi għaliex is-sur Camilleri ma ressaq l-ebda titolu. Jekk, għall-kuntrarju, is-sur Camilleri qiegħed jistrieh fuq il-preskrizzjoni ta’ tletin sena,⁴⁷ l-eċċeżżjoni xorta ma’ tirnexxiex, għaliex jekk wieħed kellu jistrieh fuq dak li qal hu, il-pussess tiegħu ma jmurx lura iktar mis-sena 2001.⁴⁸
44. Inħarsu issa lejn it-titolu tas-sinjuri Mifsud. Kif rajna, is-sinjuri Mifsud jgħidu li dan joħrog mill-Kuntratt li bih xtraw żewġ porzjonijiet art fil-kuntrada ta’ Bordin b’kuntratt tas-27 ta’ Ottubru 2014. Il-provenjenza ta’ dawn l-artijiet tmur lura, skont l-atti li tressqu, sal-1928.
45. Billi t-tielet eċċeżżjoni tas-sur Camilleri sejra tīgi miċħuda għar-raġunijiet mogħtija hawn fuq, il-qorti tista’ anki tieqaf hawn, għaliex il-prova li ressqu s-sinjuri Mifsud hi bilfors aħjar mill-prova ineżistenti tas-sur Camilleri. Dan ifisser li l-qorti m’għandhiex bżonn tqis iktar l-ewwel żewġ eċċeżżjonijiet tas-sur Camilleri, billi bihom hu qiegħed jittenta biss jitfa dubju dwar it-titolu tas-sinjuri Mifsud; u anki jekk dan ježisti, ma jfisser xejn f’dan il-każ minħabba f’kif iddefenda ruħu s-sur Camilleri.
46. B’danakollu, il-qorti xorta waħda sejra tagħti l-fehma tagħha dwar dak li allega s-sur Camilleri. Hu jgħid li l-artijiet li xtraw is-sinjuri Mifsud ma jinkludux l-Art in Kwistjoni:

Illi minkejja l-provi dokumentarji pprezentati mir-rikorrenti f’dawn l-atti, jirrizulta *ictu oculi* li l-art li qed tigi deskritta fil-kuntratt ma’ taqbilx fil-konfini tagħha ma’ dawk tal-bicca art

⁴⁵ Paġna 148

⁴⁶ Artikolu 2140 tal-Kap. 16. Fil-ġurisprudenza, jingħad li meta tingħata eċċeżżjoni ta’ preskrizzjoni, irid jiġi indikat l-artikolu tal-liġi relevanti. Dan ma sarx mis-sur Camilleri u, għalhekk, l-eċċeżżjoni tiegħu setgħet tīġi miċħuda fuq din il-baži. Minflok, il-qorti sejra tħadha għal raġunijiet sostantivi.

⁴⁷ Artikolu 2143 tal-Kap. 16

⁴⁸ Kontro-eżami tas-sur Camilleri, smiġħ tas-6 ta’ Ġunju 2024, paġni 246 - 247

in kwistjoni kif jirrizultaw mill-pjanti annessi mal-kuntratt tal-akkwist tar-rikorrenti, u cioe' mal-kuntratt fl-atti tan-Nutar George sive Jurgen Galea tas-27 ta' Ottubru 2014.⁴⁹

47. Issa l-kejl taż-żewġ porzjonijiet ta' art u deskrizzjoni tal-konfini tal-art ma nbidlux mill-1928 'l hawn; ħlief li kejl issa hu mogħti f'metri kwadri minflok tomniet, sigħan u kejliet.
48. Sa fejn – skont il-każ tas-sur Camilleri - hu rilevanti, il-biċċa art il-kbira jingħad li tikkonfina mill-lvant u min-nofsinhar mal-isqaq Ta' Bordin; filwaqt li ż-żgħira jingħad li tikkonfina mill-lvant mal-isqaq. F'kull każ hemm il-kwalifika 'jew irjieh verjuri u aktar precizi'.
49. Issa hu minnu, kif jgħid is-sur Camilleri, li l-art il-kbira tikkonfina mal-isqaq mill-punent u mhux mil-lvant.⁵⁰ Tikkonfina ukoll mal-isqaq min-nofsinhar kemm jekk l-Art in Kwistjoni hi tas-sinjuri Mifsud, u kemm jekk hi tas-sur Camilleri. Imma, li kienet tikkonfina, min-nofsinhar, kemm mal-isqaq u kif ukoll ma' art tas-sur Camilleri (jew il-predeċessuri tiegħu), wieħed jassumi li dan kien, jew ta' l-anqas kellu, jissemma'.
50. Mill-banda l-oħra, il-biċċa art żgħira tmiss mal-isqaq mil-lvant.
51. L-indikazzjoni tal-isqaq fil-lvant minflok fil-punent kien żball jew inkella hi konferma, kif jgħid is-sur Camilleri, li l-art mixtriha mis-sinjur Mifsud hi art oħra? Fil-fehma tal-qorti, il-probabilità hi l-indikazzjoni kienet żbaljata fil-kuntratt tal-1928 u dak l-iżball rega' sar f'kull kuntratt sussegamenti, għaliex ħadd ma nduna bih. Li kieku ma kienx hekk, u kellu raġun is-sur Camilleri li l-iżball ifisser li l-art li xtraw is-sinjuri Mifsud hi art oħra, dan kien jolqot l-art kollha l-kbira, u mhux biss l-Art in Kwistjoni. Iżda hu ma jieħux l-argument tiegħu ghall-konklużjoni loġika; anzi, in effett jirrikonoxxi t-titlu tas-sinjuri Mifsud għall-bqija tal-art il-kbira u anki t-titlu tagħhom fuq l-art iż-żgħira. Iktar importanti minn hekk, jidher li l-art il-kbira kienet ilha fil-pusseß tal-predeċessuri tas-sinjuri Mifsud mill-1928, inkluża l-Art in Kwistjoni, sakemm ha l-pusseß tagħha s-sur Camilleri, f'xi żmien wara s-sena 2001.
52. Is-sinjuri Mifsud jilqgħu għall-kritika tas-sur Camilleri mhux billi jargumentaw li sar żball imma billi jgħidu li l-irjiħat huma tajba. Jgħidu ukoll li, sa xi snin ilu, il-konfigurazzjoni tal-isqaq kienet differenti, tant li l-Art in Kwistjoni kienet, orīginarjament, tifforma parti

⁴⁹ Nota ta' osservazzjonijet tas-sur Camilleri, para. 10, paġna 278

⁵⁰ Ara pjanta paġna 16

mill-art iż-żgħira, mhux il-kbira, u li kien minħabba dan it-tibdil li l-irjiħat issa jidhru li fihom żball. It-teżi tagħhom hi spjegata f'Figura 3, riprodotta f'para 17, iktar ‘l fuq. Is-sur Camilleri jiċħad li kien hemm dan it-tibdil.

53. Anki jekk hu minnu li kien hemm konfigurazzjoni differenti, fil-passat, tal-isqaq, l-argument li l-konfini kienu għal kollox tajbin skont il-konfigurazzjoni originali, mhix konvinċenti. Dan għaliex li jingħad li l-art il-kbira tikkonfina mal-isqaq anki mil-lvant (ara Figura 3) hu impreċiż, jekk mhux żbaljat. Skont dik il-konfigurazzjoni, l-art il-kbira tikkonfina mal-isqaq min-nofsinhar u mill-punent, mhux mil-lvant. Jekk, minflok, wieħed joqgħod fuq il-konfigurazzjoni tal-lum, allura l-konfini tal-art il-kbira mal-isqaq jibqgħu il-punent u nofsinar.⁵¹ Fil-fatt, fiż-żewġ konfigurazzjonijiet, l-art il-kbira l-iktar li tikkonfina mal-isqaq hu mil-punent. Dan tant hu ċar li, fi-fehma tal-qorti, jikkonferma kemm kien żball fid-deskrizzjoni li sar fl-1928; żball li pperpetwa ruħu.
54. Kif intwera, it-teżi tas-sinjuri Mifsud dwar it-tibdil fil-konfigurazzjoni tal-isqaq ma tgħinhomx wisq biex tissolva l-kwistjoni tal-irjiħat. Imma dik it-teżi tispjega aħjar il-kejl taż-żewġ biċċiet art kif ittieħdu mid-diviżjoni tal-1928. Skont dak il-kuntratt, il-biċċa art il-kbira kien fiha żewgt itmien, tliet siegħan u kejla, li llum huma 2,829 mk.⁵² Il-biċċa art iż-żgħira kien fiha tliet siegħan u żewġ kejliet, li llum huma 600 mk. Issa skont is-survey li tressaq mis-sinjuri Mifsud, il-kejl taż-żewġ porzjonijiet kif kienu (jekk wieħed jaċċetta li kien hemm tibdil fil-konfigurazzjoni) hu, rispettivament, 2,777mk u 597mk;⁵³ kejl viċin hafna ta’ dak fil-kuntratti l-antiki, u li jagħti ġerta saħħa għall-argument tas-sinjuri Mifsud dwar it-tibdil.
55. Iktar importanti minn hekk, il-kwistjoni tal-kejl hi importanti għaliex kienet x’kienet il-konfigurazzjoni, il-kejl totali tal-artijiet indikati f’kull kuntratt sa’ mill-1928 hu viċin hafna tal-artijiet kif mkejla, bl-Art in Kwistjoni inkluża fiha: jekk tiġi eskluża, ikun hemm avarija mhix żgħira. Din hi indikazzjoni oħra ċara li l-Art in Kwistjoni hi tas-sinjuri Mifsud.

⁵¹ *Ibid.*

⁵² Kejla jew misura tissarraf f'18.74mk; siegħ jew Mondello f'187.4mk; u tomna f'1,124mk: ara https://en.wikipedia.org/wiki/Maltese_units_of_measurement

⁵³ Ara paġni 14 u 15 (pjanta numerati 3/6 u 4/6)

Deċiżjoni

Għal dawn ir-ragunijiet il-qorti:

- a. Tiċħad it-tielet eċċeazzjoni tas-sur Camilleri in kwantu fiha eċċeazzjoni ta' preskrizzjoni akkwizittiva;
- b. Tiċħad it-tielet eċċeazzjoni tas-sur Camilleri in kwantu fiha jallega titolu għall-Art in Kwistjoni;
- c. Tiċħad l-ewwel żewġ eċċeazzjonijiet tas-sur Camilleri;
- d. Tilqa' t-tieni talba tas-sinjuri Mifsud u għalhekk tiddikjara li s-sur Camilleri ma għandu l-ebda titolu fur l-Art in Kwistjoni; u
- e. Tilqa' t-tielet talba tas-sinjuri Mifsud u tordna lis-sur Camilleri jiżgombra mill-Art in Kwistjoni u jilliberaha minn kull materjal li hu għandu fuq l-Art in Kwistjoni fi żmien xahrejn mid-data ta' din is-sentenza.

Għall-finijiet tal-artikolu 222 tal-Kap. 12, il-qorti tfisser li jekk is-sur Camilleri ma jiżgombra mill-Art in Kwistjoni jew jekk ma jilliberaħiex minn kull materjal li hu għandu fuqha (jew it-tnejn) fiż-żmien lilu mogħti, is-sentenza għandha tīgi eżegwita permezz ta' mandat ta' żgħumbrament maħruġ fuq talba tas-sinjuri Mifsud; u li s-sur Camilleri jħallas penali ta' €100 għal kull jum mill-ġurnata wara l-egħluq taż-żmien mogħti biex jiżgombra u jneħhi ħwejġu sad-data li fih ikun żgħombra u neħħha ħwejġu kompletament, sew jekk volontarju u sew jekk forzat.

L-ispejjeż iħallashom is-sur Camilleri.

Henri Mizzi
Imħallef

Tristan Duca
Deputat Registratur